

دکتر رنجبر در شورای مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی:

مرزهای دانشگاه باید براساس فناوری های نوین بازتعریف شود

فرهنگستان

درراند دوم آوردگاه دستیاران هوشمند دستگاه ها چه گذشت؟

رقابت یارینو هم زیست ویر و دیگران!

نگریستن از نقطهٔ آغازتأسیس دانشگاه به مثابه اعلان هویتی

روح‌الله طالبی توتی
پژوهشگر گروه حکمرانی آموزش عالی مرکز کوثر دانشگاه تهران

لحظه تأسیس دانشگاه بیش از آن‌که نمایانگر ایجاد یک نهاد علمی باشد، روحدای وجودی است؛ واقعه‌ای که در آن یک دولت یا ملت یا هر گروه هویتی دیگر، در برابر خویش و البته دیگران، به‌مثابهی سسوزهای تازه قد علم کرده و موجودیت خود را به‌صراحت اعلام می‌دارد. این لحظه را می‌توان آستانه‌ای دانست که از آن پس، امکان‌ها به واقعیت بدل می‌شوند. در چنین چشم اندازی، دانشگاه دیگر صرفاً نهادهی برای آموزش عالی یا تولید علم نیست، بلکه تجلی‌گاه اراده و هویت جمعی است؛ پدیده‌ای که امر متصور را به‌ امر موجود بدل کرده و حضورش تنها در قالب نهادهی نو، بلکه در عرصه هویت اجتماعی تثبیت می‌شود.

نمونه بارزی از این تجربه را می‌توان در تأسیس دانشگاه عبری اورشلیم در اوایل قرن بیستم مشاهده کرد. ایده تأسیس دانشگاهی به زبان عبری، در کنگره صهیونیستی سال ۱۹۱۳ میلادی شکل گرفت، زمانی که هنوز هیچ دولت یهودی مستقلی در سرزمین فلسطین وجود نداشت و جنبش صهیونیسم در پی ایجاد ابرازها و نمادهای دولت-ملت‌سازی برای یهودیان بود. جنگ جهانی اول و قیمومیت بریتانیا بر فلسطین بزنگاهی را پدید آورد تا ایده صهیونیست‌ها عملی شسود و از میان تمام گزینہ‌های موجود، تأسیس دانشگاه به‌عنوان نخستین گام اساسی در این مسیر انتخاب شد. در سال ۱۹۱۸ میلادی، سنگ بنیاد دانشگاه عبری بر فراز کوه اسکوپوس نهاده شد و این آغاز نمایشی نمادین از حضور و آینده‌ای بود که جنبش صهیونیسم در افق دید خود داشت؛ ایجاد یک رژیم صهیونیستی در فلسطین.

در سال ۱۹۲۵ میلادی، دانشگاه عبری اورشلیم با حضور چهره‌های برجسته‌ای چون حییم وایزمن، لرد آرتور بالفور و آلبرت اینشتین رسماً افتتاح شد. انتخاب مکان دانشگاه بر فراز بلندی‌های اورشلیم و حضور چهره‌های جهانی در مراسم، تأسیس این دانشگاه را از یک رویداد نهادهی به رخدادی هستی‌شناختی ارتقا داد. دانشگاه عبری اورشلیم در لحظه تأسیس، اعلان «ما هستیم» صهیونیستی را طنین انداخت و این «بودن» نه صرفاً به معنای آغاز به کار یک دانشگاه، بلکه به معنای بارقه‌ای از تحقق آمال تثبیت یک وجود ملی فرهنگی در مقابل جهانیان بود.

از منظری تحلیلی، این رویداد، گونه متمایزی از تأسیس را به نمایش می‌گذارد. دانشگاه عبری اورشلیم نمونه‌ای از «تأسیس به‌مثابه بودن صرف» یا تأسیس سازنده هویت است؛ لحظه‌ای بنیادین که در آن یک هویت جمعی، خود را با تجمع مکان و دانش و با نماد دانشگاه تثبیت می‌کند، این نوع تأسیس در حافظه تاریخی، روایای ملی و بشوق به استمرار ریشه دارد. فضای هستی‌شناختی چنین تأسیسی به ما امکان می‌دهد دانشگاه را نه صرفاً به‌عنوان یک مکان علمی که به‌عنوان کلمه یا جمله‌ای در گفتار تاریخ تصور کنیم؛ جمله‌ای که معنای آن به حضور گوینده وابسته است، البته علاوه بر این کارکرد نمادین، دانشگاه عبری به‌زودی در خدمت نیازهای علمی و فنی رژیم تازه‌تأسیس اسرائیل قرار گرفت. همین هم‌زیستی بودن بنیادین و بودن کارکردی در دل یک نهاد، نشان می‌دهد که «تأسیس» همواره در تعاملی پیچیده میان ایده و عمل و معنا و کارکرد رخ می‌دهد.

از نظر زمینه تاریخی و نمادپردازی نیز این تأسیس قابل توجه است. دانشگاه عبری بر فراز کوهی که در حافظه دینی و ملی جایگاهی ویژه داشت بنا شد و

افتتاحش با حضور شخصیت‌های بین‌المللی علمی و با تأکید بر پیوند دانش و فرهنگ ملی عجین بود. مکان و شکل مراسم افتتاحیه این دانشگاه خود بیانیه‌ای بود که بر ملیت، سرزمین و هویت تأکید می‌کرد؛ مؤلفه‌هایی که مستقیماً از تأسیس دانشگاه از این منظر، نحوی از فرایند ملت‌سازی بود. ملت‌سازی عبری در اورشلیم در شرایطی شکل گرفت که هنوز دولت ملی وجود نداشت و دانشگاه نقش اعلام وجود و مشروعیت‌بخشی به آرمان‌ها را نمایندگی می‌کرد. می‌توان گفت که در تأسیس دانشگاه عبری اورشلیم، «بنیادنهان» به معنای شروع یک هستی جمعی نو بود؛ مکانی که پیش از آن نه از نظر فیزیکی و نه از نظر هویتی وجود نداشت و اکنون هم‌زمان جسم و جان گرفته است. این مهم، معانی قابل توجهی برای تحلیل «نقطه آغاز» دارد: آغاز می‌تواند یک گسست و زایش کامل باشد.

پیامدهای این تحلیل فراتر از مطالعه صرف این دانشگاه است. نخست آنکه، فهم لحظه تأسیس به‌عنوان پدیده‌ای وجودی این امکان را پیش روی ما می‌آورد تا نقش نهادهای علمی را در شکل‌دهی هویت جمعی جدی‌تر ببیناریم. این نهادهای می‌توانند به زبان مکان و معماری و برنامه‌های درسی، روایت‌هایی از «ما که هستیم» خلق کنند و به جامعه، امکان خوداظهاری بدهند. دوم آنکه، حتی چنین لحظات نمادینی، خالی از قدرت و کارکردگرایی نیستند. طرح تأسیس، خواه بر محور ساخت هویت بنا شده باشد یا بر محور بساخت آن، در شبکه‌ای از الزامات سیاسی-اقتصادی، رقابت‌های بین‌المللی و نیازهای عملی جاری اتفاق می‌افتد و سوم آنکه مطالعه این لحظات می‌تواند برای درک دانشگاه‌های امروز نیز آموزنده باشد؛ آیا دانشگاه همچنان حامل بار هویت و رویاست، یا صرفاً به ابزار تولید نیروی کار و نوآوری‌های فناورانه برای بازار بدل شده است؟ از این منظر، بازگشت به نقطه آغاز دانشگاه، بازگشت به این پرسش است که یک جامعه چگونه خود را در آینده دانشگاه می‌بیند. شاید همین نحو ادراک به ما یاری برساند تا در تحلیل دانشگاه‌ها، همواره این واقعیت را در نظر داشته باشیم که هر دانشگاهی در نقطه‌ی آغاز، صدایی داشته فراتر از آن‌چه در لحظه تأسیس شنیده شده است؛ صدایی که اکاوی آن می‌تواند جنبه‌های دیگری از اهمیت تأسیس این نهاد و پیامدهای هویتی آن را آشکار سازد.

پی نوشت:

- کوه اسکوپوس به معنای «کوه دیده‌وران»، نام کوهی با ارتفاع ۸۲۶ متر است که در بخش شمال شرقی اورشلیم واقع شده‌است.
- حییم عزرائیل وایزمن، بیوشیمی‌دان متولد روسیه که به‌عنوان رئیس سازمان جهانی صهیونیسم و اولین رئیس رژیم اسرائیل نیز فعالیت داشت پس از تأسیس دانشگاه اورشلیم، او موسسه علوم وایزمن را نیز در شهر رخوت تأسیس کرد که بعدها به یکی از مراکز علمی مشهور جهان تبدیل شد.
- آرتور جیمز بالفور، نخست وزیر وقت پادشاهی بریتانیا که در بیانیه‌ای موسوم به بالفور، از ایجاد یک خانه‌ی ملی برای یهودیان در فلسطین حمایت کرد این بیانیه را آغازی بر تأسیس کشور اسرائیل به شمار می‌آورد.
- آلبرت اینشتین، فیزیکدان متولد آلمان که نقش قابل توجهی در تأسیس دانشگاه عبری اورشلیم داشت. با این حال او با ایجاد یک کشور یهودی در فلسطین همراه نبود و پس از مرگ وایزمن، پیشنهاد نخست‌وزیری رژیم اسرائیل را نپذیرفت.

چه خبر از دانشگاه

امورمجامع شرکت های دانشگاه آزاد به معاون توسعه محول شد

دکتر بیژن رنجبر، سرپرست دانشگاه آزاد طی حکمی امور مجامع شرکت‌های دانشگاه آزاد را به دکتر داریوش جاوید معاون توسعه و مدیریت منابع دانشگاه آزاد محول کرد.
در متن حکم دکتر رنجبر آمده است: «با عنایت به ضرورت تمرکزگرایی در نظام تصمیم‌سازی و نظارت بر منابع و همچنین اجرای بهینه راه کنش‌ها و اقدامات کلان محول شده به آن معاونت در سند تحول و تعالی دانشگاه به‌ویژه مفاد مندرج در ردیف‌های ۲۵ و ۳۵ و ۴۸ بسته کاری افزایش بهره‌وری و پایداری اقتصادی، امور مجامع شرکت‌های دانشگاه آزاد به آن معاونت محول می‌شود.
امید است با استعانت از الطاف الهی در راستای اداره امور جاری موفق موبد باشید.
»
وی همچنین طی نامه‌ای از تلاش‌های دکتر مجید مشکینی، رئیس سابق مجامع شرکت‌های دانشگاه آزاد قدردانی کرد.

دانشگاه آزاد خمینی شهرالگوی موفق درارتباط باصنعت

اصغر زایدی، رئیس دانشگاه مدیریت و فناوری لاهور پاکستان (UMT) از دانشگاه آزاد واحد خمینی شهر بازدید کرد. وی در این دیدار به همراه رئیس دانشگاه آزاد واحد خمینی شهر، پیام نجفی، رئیس دانشگاه آزاد اصفهان و هیئت همراه و اصغر هدایت، فرماندار شهرستان خمینی شهر از پردیس توسعه فناوری‌های راهبردی فولاد مبارکه مستقر در دانشگاه آزاد خمینی شهر، مجموعه کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های دانشگاه و شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در آن بازدید کرد.
رئیس دانشگاه آزاد واحد خمینی شهر در این دیدار با ارائه آمار و اطلاعاتی از تعداد دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه آزاد خمینی شهر، ظرفیت‌های علمی و پژوهشی این دانشگاه را تشریح کرد. حیدری اعلام کرد که دانشگاه آزاد آمادگی دارد در زمینه‌های مختلف علمی و پژوهشی و برگزاری همایش‌های بین‌المللی مشترک با دانشگاه UMT پاکستان همکاری کند؛ همچنین به‌طور ویژه پیشنهاد مرکز تحقیقات انرژی مشترک بین دو دانشگاه مطرح شد.
رئیس دانشگاه مدیریت و فناوری لاهور پاکستان (UMT) هم در این نشست با تمجید از تحولات نوآورانه دانشگاه آزاد خمینی شهر به‌عنوان یک الگوی موفق در ارتباط صنعت و دانشگاه، گفت: «بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاه UMT پس از ورود به صنعت فاقد تخصص عملی هستند و این موضوع یکی از چالش‌های بزرگ ماست، اما با حضور و سرمایه‌گذاری صنعت در دانشگاه آزاد خمینی شهر و ارائه آموزش‌های کاربردی و مهارتی حین تحصیل شاهد تربیت نیروی متخصص در واحد خمینی شهر هستیم.»
زیدی به تعداد بالای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در دانشگاه آزاد خمینی شهر اشاره کرد و آن را پیشران حوزه پژوهش دانست. وی افزود: «دانشگاه مدیریت و فناوری لاهور پاکستان (UMT) با رویکرد فناورانه و تعاملات دوجانبه با صنعت توانسته به چالش‌های موجود پاسخ مناسبی بدهد.»
رئیس دانشگاه مدیریت و فناوری لاهور پاکستان ضمن اعلام آمادگی برای همکاری دوجانبه، از برگزاری همایش‌های مشترک، تبادل استادان و مشارکت علمی در توسعه مجلات معتبر این واحد دانشگاهی خبر داد.
زیدی همچنین تحریم‌های خارجی را عاملی برای تقویت توانمندی‌های داخلی و استقلال اقتصادی ایران و رشد علمی دانشگاه دانست. این بازدید نشان‌دهنده عزم دوطرف برای گسترش همکاری‌های علمی و فناوری و تبادل تجربیات است.

ساخت نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی دردانشگاه آزاد یزد آغاز شد

رئیس دانشگاه آزاد استان یزد گفت: «با احداث نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی در سایت سردار سلیمانی، دانشگاه ضمن تولید انرژی پاک، بخشی از مشکلات مالی خود را برطرف خواهد کرد.»
محمدرضاذهقانی اشکزی، رئیس دانشگاه‌آزاد استان یزد در گفت‌وگو با فارس، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان رجایی، باهنر شهدای خدمت، به اخذ مجوز برای ساخت یک نیروگاه خورشیدی ۳ مگاواتی اشاره کرد و گفت: «این نیروگاه در سایت سردار سلیمانی دانشگاه آزاد یزد در فضایی به وسعت ۴/۵ هکتار احداث خواهد شد.» وی ادامه داد: «تلاش داریم در این پروژه که هزینه‌ای بالغ بر ۱۲۰ میلیارد تومان دارد، به‌صورت مشارکتی و با استفاده از وام تبصره‌ای برای تأمین مالی آن اقدام کنیم.»
رئیس دانشگاه آزاد استان یزد خاطر نشان کرد: «این نیروگاه به ایجاد انرژی پاک و پایدار کمک می‌کند و با احتساب درآمد غیرشهریه‌ای از مشکلات مالی دانشگاه را مرتفع کند.» این مقام مسئول در پایان گفت: «احداث این نیروگاه خورشیدی علاوه بر تقویت زیرساخت‌های انرژی تجدیدپذیر،

تحلیل نفرات برترکنکور نتایج جالبی دارد

۷۷ درصد رتبه‌های برتر سמיپادی هستند

یک چهارم رتبه‌های برتر کنکور به تهرانی ها رسید

دختران برترکنکور ۱۳ درصد بیشتر شدند

گامی مؤثر در استقلال مالی دانشگاه و تحقق توسعه پایدار استان یزد خواهد بود.»

فرصت مجدد دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات به جاماندگان امتحانات

دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات در خصوص برگزاری مجدد امتحانات دانشجویان رشته‌های غیرپزشکی اطلاعیه جدید صادر کرد.
امتحانات مجدد برای دانشجویان رشته‌های غیرپزشکی که در تاریخ‌های ۲۷ خرداد تا ۲ تیرماه ۱۴۰۴ موفق به شرکت در آزمون مجازی نشده‌اند، برگزار خواهد شد. بر اساس اعلام این واحد دانشگاهی، این آزمون‌ها مطابق جدول زمان‌بندی منتشرشده در سسایت واحد علوم و تحقیقات، از تاریخ ۸ تا ۱۳ شهریور ۱۴۰۴ به‌صورت مجازی و از طریق سامانه وادانا برگزار می‌شود.

رشد ۳ برابری تعداد دانشجویان دانشگاه آزادکاشان

مصطفی معینی آرائی، نماینده مردم شهرستان‌های کاشان و آران و بیدگل در مجلس شورای اسلامی در دیدار با میثم عرب‌زاده، رئیس دانشگاه آزاد واحد کاشان گفت: «اینکه این دانشگاه در ۴۰ سال حیات پرافتخار خود بیش از ۴۰ هزار دانش‌آموخته در عرصه‌های مختلف به جامعه اسلامی تحویل داده، تحسین‌برانگیز است.» وی اضافه کرد: «مدیریت خوب و موفق دانشگاه آزاد کاشان طی سسالین گذشته به‌خوبی نمایانگر فعالیت‌های ارزنده علمی فرهنگی و آموزشی این دانشگاه است.»
نماینده مردم شهرستان‌های کاشان و آران و بیدگل در مجلس شورای اسلامی متذکر شد: «اکنون بیش از ۴۰ هزار دانشجو در دانشگاه‌های منطقه بزرگ فرهنگی کاشان مشغول به تحصیلند که در اکثر قریب به اتفاق رشته‌های تحصیلی سطح عالی این دانشگاه‌ها دانشجو مشغول تحصیل بوده و نیاز داوطلبان تحصیل در خارج از شهر کاشان سالیان مدیدی است که برطرف شده است.»
رئیس دانشگاه آزاد واحد کاشان هم با ارائه گزارشی از فعالیت‌های این دانشگاه گفت: «طی ۶ سال گذشته رشد قابل قبولی از جهت کمی و کیفی در این دانشگاه اتفاق افتاده که به‌عنوان مثال از دوهزار و ۵۰۰ دانشسجو در سال ۱۳۹۹ اکنون بیش از هفت‌هزار دانشجو رسیده‌ایم.»
عرب‌زاده با تبلیغ و امور دینی نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد و با همکاری دفتر توانمندسازی از دوهزار دانشجو تحت هدایت بیش از ۵۰۰ معلم و کادر اداری و آموزشی در بیش از ۱۴ مدرسه این مجتمع مشغول فعالیت علمی فرهنگی آموزشی هستند.» وی تبیین کرد: «در رتبه‌بندی تحولی دانشگاه آزاد واحد کاشان از رتبه هشتم با ارتقای سه پله‌ای به رتبه پنجم در سال گذشته دست یافت و نیز موفق شد در ارائه فعالیت‌های فرهنگی و پژوهشی رتبه عالی را در سطح کشور کسب کند؛ البته این روند مطلوب از سسال گذشته تاکنون با تلاش مجموعه استادان و کارکنان این واحد دانشگاهی ادامه داشته است.»

نظام آموزشی از مرز مادی گرای عبور کند

دکتر عباس مؤزون در دومین جلسه دوره علمی آموزشی «زیست فرامادی ۱» گفت: «آموزش متداول در ساختار صنعتی-مدرن جهان، خلاقیت فراگیران را کاهش داده و آن‌ها را به اذهانی کارخانه‌ای بدل کرده است؛ در حالی که زیست فرامادی می‌کوشد بنیان معرفت را از سطح صرفاً تبلیغ و امور دینی نهاد نمایندگی مقام‌معظم‌رهبری در دانشگاه آزاد و با همکاری دفتر توانمندسازی و آموزش‌های کاربردی این دانشگاه، به‌صورت برخط برگزار شد. دکتر مؤزون در دومین نشست این دوره علمی، بر ضرورت بازاندیشی در مفهوم حیات و ورود علوم انسانی و تجربی به عرصه «فراماده» تأکید کرد. وی گفت: «زندگی صرفاً به فرایندهای مادی و سلولی محدود نیست، بلکه شبکه‌ای پیوسته میان موجودات مادی و غیر مادی است که در قالب زندگانی معنا می‌یابد.» به گفته وی، آموزش متداول در ساختار صنعتی- مدرن جهان، خلاقیت فراگیران را کاهش داده و آن‌ها را به اذهانی کارخانه‌ای بدل کرده است؛ در حالی که زیست فرامادی می‌کوشد بنیان معرفت را از سطح صرفاً تجربی به افق‌های غیرمادی نیز گسترش دهد.